

Izhaja vsako sredo in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» » pol leta 8 »
» » četr let 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez do poslani naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORJSKA STRAŽA

Št. 17

V Gorici, v sredo 29. februarja 1928

Leto XI.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo vnaprej. — List izdaja konsorcij »Gor. Straže«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Riva Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 5. (prej Scuole).
Telef. int. št. 308.

Družinski blagoslov.

Iz Rima je prišla vest, da je vlada sklenila olajšati davčna bremena onim družinam, ki imajo vsaj 10 otrok. To novico z veseljem in navdušenjem sprejemamo, ker prinaša pravično pomoč velikim družinam. Ta ukrep pa tudi kaže, kako mora narod, ki hoče ohraniti zdravje energije in jih še pomnožiti, skrbeti za zdrav in mnogoštevilen zarod.

Učinkovita pomoč, ki jo novi odlok prinaša velikim družinam, mora vzbuditi zadoščenje tudi zato, ker hoče vlada s tem okrepiti zdravje družinsko zavest, dvigniti spoštovanje do družine, ki je osnovna celica naroda. Zakaj kdo ne vidi, kako je družinska zavest začela upadati? Kdo ne ve, da so posebej v uživanjaželjnih meščanskih krogih otroci v spotiko in sramoto? Številke uradnih statistik kažejo, kako pada rojstvenost, kako se sebični stariši branijo zaroda. Tudi po nekaterih kmečkih okrajih se ta kuga širi. In zato je bil vprav nujen ukrep, ki spodbuja velike družine in jim lajša gmotna bremena, ob enem pa dviga njihov ugled in jih postavlja na častno mesto. Vse časti in posebnega spoštovanja so vredni starši, ki imajo veliko družino, za katero se žrtvujejo z delom in z vzgojo. Otroci tem staršem niso v breme, v spotiko in nadlego — ampak so družinski blagoslov, ki prinaša poleg skrbi tudi veselje in pa zavest, da človek vrši, ko

vzgaja otroke, veliko in važno nalogo v službi božji.

Tu je studenec pravega pojmovanja o družini in zarodu: v krščanski vesti. Dokler mati ve, da v družini na vzvišen način služi Bogu, bo rada vzela nase skrbi in trpljenje, ki ga prinaša velika družina. Če pa vera v srcih ugasne, zakoni malo pomagajo. Najmanj bo kdo prepričal ljudi, če jim bo pravil, da morajo družine poskrbeti za vojake, da se bo paganski imperijalizem še bolj mogel razpasti. Ne taki zmotni nazori, ampak le životvorna vera more biti nagib, da zrastejo velike družine.

Ko z veseljem naznanjamo našim družinam novi odlok, želimo, da bi tudi v slovenskem ljudstvu nikoli ne propadlo zdravo, v krščanstvu vkoreninjeno pojmovanje o družini.

Zakaj tudi pri nas žal že rojstvenost po celih okrajih pada. Res da socialne razmere mnogim zrelim mladim ljudem ne dovolijo, da bi si ustanovili lastno ognjišče; ni kruha za dve. Res da se lep del najbolj podjetnih, zdravih fantov in deklet izseljuje. Toda tudi pri družinah, ki so ostale doma, prirastek pada. Ali naj že itak hudo okleščeno drevesce našega ljudstva začne hirati prav v koreninah?

To je resno vprašanje, ki se nam odpira, ko vidimo smotreno, energično, po velikem zasnutku rastoče delo, ki ga vrši vlada za porast prebivalstva.

Kaj se godi po svetu?

Pretekli teden so se v srednjeevropski politiki izvršili tehtni in važni dogodki. Razmerje med Avstrijo in Italijo se je napelo do skrajnosti. V soboto 25. februarja je italijanski zunanji minister Mussolini poklical italijanskega poslanika na Dunaju Hiacinta Auritija v Rim. Nekateri listi so pisali, da se bodo diplomatični stiki med Avstrijo in Italijo sploh prekinili.

Poleg tega so italijanski poslanci Pellizzari, Sansanelli in drugi naslovili na Mussolinija sledeče vprašanje: »Želimo poznati mišljenje vladnega načelnika in zunanjega ministra o neplemenitih izrazih sovražstva proti Italiji, ki so se pred kratkim dogodili v avstrijski zbornici, in o politiki nesramnih laži, ki jo vodijo avstrijski odgovorni krogi proti navadni uporabi italijanskih zakonov v italijanski provinci Bocen.

Vprašujemo, ali se v tem ne kaže vrhunec neznosnega vmešavanja tuje države v notranjo zakonodajo italijanske države.

To so krepke besede in človek, ki se ne bavi mnogo z dnevno politiko, se začudeno vprašuje, kaj je moglo zanesti razdor med ti dve državi, o katerih ni bilo slišati, da bi se bile po vojni radi kake večje stvari sprle. Vsekakor nepričakovan pojav. Ako ga hočemo prav razumeti, moramo seči malo nazaj.

Predzgodovina spora.

Vzrok sedanjega spora med Avstrijo in Italijo, je treba iskati v času, ko so se sklepale mirovne pogodbe. Pogodba, ki je bila sklenjena na 10. septembra 1919 v Saint-Germain, je odtrgala od Avstrije pre-

cejšen kos Tirolske in ga priključila Italiji. Na priključenem ozemlju pa prebiva nad 200.000 Nemcev, ki so strnjeno naseljeni. Ti Nemci, ki tvorijo nemško manjšino v Italiji, so vzrok spora.

Od podpisa mirovne pogodbe so pretekla leta in leta. Avstrijci niso pozabili na svoje sonarodnjake v Italiji, niso pa nikdar dali povoda za spor. Človek bi sklepal, da je uradna Avstrija pozabila na južnotirolske Nemce.

7. februarja letošnjega leta pa je neznamen dogodek preklenil položaj v drugo smer. Tirolski deželni zbor je namreč ustanovil neko tirolsko spominsko svetinjo. Ob tej priliki sta govorila krščansko-socialni poslanec Steinegger in veliko-nemški poslanec Jäger. Jäger je svoj govor začel z besedami: »Te spominske svetinje ne smatramo za spomin na svetovno vojno, ne kot ščuvanje k novi vojni, temveč kot nekaj drugega.«

Radi teh Jägerjevih besed je italijanska vlada zahtevala pri avstrijski vladi pojasnila. Seipel je italijanskemu poslaniku odgovoril, da ne more kratiti poslancem svobode govora. Zdelo se je, da je zadeva s tem zaključena. Vendar ni bilo tako.

Razprava v parlamentu.

Vsa stvar je seveda prišla v javnost. Ker pa se prav sedaj vrši v avstrijskem državnem zboru proračunska razprava, so nekateri poslanci porabili to priliko, da so pri proračunu zunanjega urada zahtevali od državnega kanclerja Seipla, naj pove svoje mišljenje o položaju južnotirolskih Nemcev.

Avstrijski parlament je znan po svoji precejšnji politični razruvanosti. Pri debati o južnotirolskih Nemcih pa je nudil zelo enotno sliko.

Prvi je v tej znameniti seji govoril tirolski krščansko-socialni poslanec dr. Kolb. V svojem dolgem govoru je izčrpal vso zgodovino nemške manjšine v Italiji. Začel je z določili mirovnih pogodb, ki so obljubljale narodnim manjšinam svobodni razvoj. Omenil je obljube Tittonija in Luzzattija. Omenil je tudi kraljev prestolni govor ob otvoritvi rimskega parlamenta, v katerem so bili prvi manjšinski zastopniki. Nato se je podrobno bavil s posameznimi slučaji. O verskem pouku je rekel sledeče: »Zadnji ukrep, ki naj bi nemški jezik smrtno zadel, je odredba, ki prepo-veduje verski pouk v nemščini. S tem so bili zadeti nemški duhovniki, ki so narodno dolžnost smatrali za svojo stanovsko dolžnost. Na vsem svetu velja načelo, da se mora verstvo poučevati v materinem jeziku. Vem, da mi bodo vsi nemški katoličani pritrdili, ako rečem, da ne morem drugega pričakovati kot to, da Vatikan ne bo zapustil velike črte svojega izročila in da bo tudi nasproti cesarski sili izrekel svoj zgodovinski »non possumus (ne moremo, ur.)«.

Za Kolbom sta govorila še Abram (soc. demokrat) in dr. Straffner (vlenemec). Za njima pa je povzel besedo državni kancler

dr. Seipel.

O Seiplu smo obširneje govorili zadnjič, ko je bil v Pragi. To pot objavljamo samo odlomke iz njegovega govora, kot so jih priobčili italijanski listi. Govor je bil precej dolg. Seipl je najprvo govoril o možnosti pritožbe na Zvezo narodov. Rekel je, da bi po njegovem mnenju taka pritožba ne bila pametna, prvič, ker bi se zdelo, da hoče Avstrija svetovno javnost šele opozoriti na usodo nemške narodne manjšine v Italiji, svet pa to usodo že pozna in se zanima za njo, in drugič, ker Zveza narodov ne bi mogla nič ukreniti. Ako se Avstrija ne pritoži, prihrani Zvezi narodov udarec na ugledu. Ko je to ugotovil, pa se je obrnil na Mussolinija, rekoč:

»S tem, kar sem sedaj rekel, se obračam preko meje naše dežele tudi na italijansko vlado in njenega načelnika. Zahtevati moram namreč, da se tudi on zaveda teh dejstev. Avstrijska vlada ni dozda odredila nobenega diplomatskega koraka, ako ni bila zato popolnoma opravičena, namreč, ako je šlo za avstrijske državljane. V tem slučaju so avstrijski zastopniki seveda vedno in natančno izvršili svojo dolžnost. Nikdar pa se nismo vmešavali v notranje politične zadeve kake sosedne države. Italijanska vlada naj pa spozna, da je nekaj drugega odrediti diplomatske korake, ki se lahko občutijo kot vmešavanje, in nekaj drugega, dati duška svoji boli in tožbam. Mi ne moremo priznati naziranja, da je pisano pravo, ki si ga kaka država sama dá, najvišje pravo. Mi verujemo v višja prava in mi verujemo, da stoji mednarodna morala nad mednarodnim pravom. Od nas zahtevati, naj to tajimo, bi se ne reklo, zahtevati samo molk v prid miru, temveč bi se reklo, zahtevati, naj pustimo nekaj,

kar je stvar našega svetovnega naziranja in vesti. Popolnoma nepravično je, ako kdo zahteva od zvezne vlade, naj prepove in zabrani, da bi kdo v naši deželi, ali celo kdo v svobodno izvoljenem zastopstvu govoril o južnotirolski zadevi. Gotovo se bom kolikor mi bo mogoče vedno uprl, ako se bodo pri takih tožbah prekoračile meje, ki se morajo vpoštevati v naglasu in vsebinski. Ako se bodo slišale žalitve, bom nastopil proti njim. Ako se bodo pojavile trditve, ki ne odgovarjajo resnici, se bom zavzel za resnico, ne glede na to, ali bo ta resnica govorila v prid nemški ali italijanski vladi. Preko tega pa ne morem iti in tudi ne pojdem. Nikakor pa ne morem zahtevati, da se v bodočnosti ne smejo več oglašati tožbe o usodi Nemcev v Italiji, kajti, kolikor morem pregledati dosedanja razvoj teh razmer, žalibog ne morem verjeti, da ne bo v prihodnosti nobenega povoda za tožbe. To se pa tudi radi tega ne more zgoditi, ker stojim na čelu vlade svobodnega ljudstva, čigar pripadniki, posebno pa njihovi zastopniki imajo pravično svobodnega izražanja svojega mnenja.

Nemalo se čudim občutljivosti, ki jo včasih lahko opazujemo na italijanski strani. Moje izkušnje mi pravijo, da močni ni občutljiv in da se ne boji vsake besede, ki jo kdo zine proti njemu. Mogoče so to izkušnje, ki jih lahko doživimo samo v naši deželi. Mi smo namreč vajeni, da nas napadajo. V teku časa smo spoznali, da napadi v mnogih slučajih čisto nič ne škodujejo, ako ima človek mirno vest in dobre živce.

S tem je dr. Seipl zaključil tisti del svojega govora, v katerem se je bavil z južnotirolskimi Nemci. Potem je govoril o drugih točkah proračuna. To pa nima mednarodnega pomena.

Odmev v italijanskem tisku.

Ta Seiplov govor je torej skalil mirno gladino avstrijsko-italijanskega razmerja. Italijanski listi so takoj zelo odločno protestirali. »Polo d'Italia«, glasilo ministrskega predsednika Mussolinija, pravi: »Italia od Vittoria Veneto se ne pusti preslepiti od dvoumnih izjav. Njena jasna rimska pravica odseva iz slavne zmage. Italija ne more dovoliti, da bi se zopet načelo vprašanje, ki je že rešeno.«

Enako stališče so zavzeli vodilni italijanski listi, n. pr. »Il Giornale d'Italia«, »La Tribuna«, »Corriere della Sera« itd. »Il Giornale d'Italia« pravi med drugim, da ni lepo, da je Avstrija pozabila na dobrote, ki ji jih je izkazala Italija. Seipel je torej s svojim govorom zadel ob vse italijansko javno mnenje.

Kaj pravi načelnik vlade?

Načelnik vlade Mussolini je poklical v Rim italijanskega poslanika na Dunaju, toda samo zato, da bo dobil od njega natančno poročilo. Poslanik Auriti je že prišel v Rim. Mussolini ga je takoj sprejel. O razgovoru med njima ni prišla v javnost nobena besedica.

Mussolini bo tudi odgovoril na vprašanje poslancev Pellizzarija in drugih. To se bo najbrž zgodilo v sredo. Mussolinijev odgovor pričakujejo vsi zelo napeto, kajti v odgovoru bo videti, kako se bo ta zadeva rešila. Do takrat pa velja potrpeti.

Okno v svet.

Nova jugoslovanska vlada.

Križa jugoslovanske vlade je končana. Vukičeviću se je pri tretjem poskusu posrečilo, da je sestavil novo vlado. Združil je prejšnje vladne stranke v delovno večino. Izvršile so se samo nekatere osebne spremembe. Za notranjega ministra je bil imenovan dr. Anton Korošec. Druga važna ministrstva so ohranila prejšnje ministre. Ministri so že prisegli. Vukičević je izjavil, da se bo nova vlada držala starega programa.

Še o vtihotapljenem orožju.

Dobro je še v spominu zadeva petih vagonov orožja, ki je na sumljiv način in pod napačno označbo dospelo iz Verone preko Avstrije v obmejno ogrsko postajo Mono-

ster (St. Gotard). Radi tega prevoza je mala antanta (Češka, Jugoslavija in Romunija) prosila Zvezo narodov, naj stvar preišče in onemogoči ponavljanje takih slučajev. Ogrska vlada pa ni hotela počakati preiskave. Dala je strojne puške razdreti in jih prodati. Tisti dan pred prodajo pa je sedanji predsednik Zveze narodov Kitajec Cheng-Lo brzojavil ogrski vladi, naj počaka na preiskavo. Ogrski ministrski predsednik Bethlen pa je kljub temu ukazal prodati tisto orožje. Ta njegov korak je pri Zvezi narodov napravil zelo slab vtis. Vsi so menja, da se Ogrska boji preiskave. Zadeva utegne imeti še nevspešne posledice.

Jugoslovanska narodna skupščina se je sestala danes 29. februarja. Sedaj nadaljuje proračunsko raz-

Ukinjenje plač.
Kakor doznavamo so bile z mesecem februarjem ukinjene plače učiteljem, ki so bili od začetka letošnjega leta na razpoložanju, ker niso imeli vsposobljenosti izpitov iz italijanščine.

Avstrija dobi posojilo.

Avstrija je najela v Združenih državah posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev. Ta denar bodo uporabili za zboljšanje prometnih sredstev.

Radić v Ljubljani.

Voditelj hrvatskih kmetov Stjepan Radić je v ponedeljek zvečer predaval v Ljubljani o mednarodnem položaju Jugoslavije. Predavanje se je vršilo v veliki dvorani hotela »Union«. Ljubljansko občinstvo se ga je udeležilo v velikem številu.

Marinković odpotoval.

Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je odpotoval v Francijo, kjer se bo v nekem kopalnišču zdravil.

Kinematograf pogorel.

V vasi Moriago v pokrajini Treviso so se v kinematografu med predstavo vneli filmi. Dvorana je bila nabit polna, vrata pa so bila samo ena. Med ljudmi je nastala strašna panika. Vsi so pritisnili na vrata, ki pa so se odpirala na znotraj. Zato se niso mogla odpreti. Požar in gneča sta zahtevala 38 mrtvih. To število pa še ni natančno, ker še niso končana vsa rešila dela. Oblast je začela preiskavo.

Afganistanski kralj

je došel v Berlin, kjer so mu priredili sijajen sprejem. Zanimivo je dejstvo, da govorijo vsi njegovi spremljevalci perfektno nemški.

Spor

v nemški kovinarski industriji.
Mezdní spor v nemški kovinarski industriji je načelno poravnán. Državni minister za delo Brauns je izrekel razsodbo in jo proglasil za obvezno. Zveza industrijev je odgodila izvršitev sklepa, po katerem je hotela postaviti na cesto 800.000 delavcev. V vseh krajih so že začeli delati.

Potres v Sveti deželi.

Pretekli teden so v Jeruzalemu čutili dva močna potresna sunka, ki sta povzročila veliko škodo. Mnogo ljudi je ranjenih.

Nesreča na morju.

Sovjetska šolska ladja »Tovariš« je pretekli teden v Rokavskem prelivu zadela v italijanski parnik »Alcantara«. Nesreča se je zgodila razdi goste megle in temne noči. Italijanski parnik se je takoj potopil. Vsa posadka je utonila.

Desetletnica sovjetske armade.

Sovjetska armada je bila ustanovljena dne 23. februarja 1918. Letos je torej preteklo deset let, odkar obstoja. Desetletnico so sovjetske oblasti slovesno obhajale. Značilno pa je, da nihče ni niti z besedico omenil Trockega, ki je bil med soustanovitelji rdeče armade in prvi vrhovni poveljnik.

Titulescu in princ Karol.

Po časopisu že dalj časa kroži vest, da se bo romunski zunanji minister Titulescu sestel z bivšim prestolonaslednikom Karolom. Romunska vlada te vesti odločno zanikuje.

Volitve v Franciji.

Francoski državni zbor bo razpuščen najbrž prve dni marca. Volitve pa se bodo vršile 22. aprila.

Najdeni predmeti.

V goriški občinski blagajni (Tesoreria comunale) so shranjene tri denarnice z različnimi zneski denarja in zapestnica. Vsi ti predmeti so bili najdeni. Kdor jih je izgubil in lahko dokaže lastništvo, naj se zgleda v omenjenem uradu.

Dogodilo se je.

da ste zahtevali PEKATETE, prejeli pa drugo blago, ki vam ni ugovarjalo. Zahtevajte makarone, spagete, subjote in juhne vrste v zavojih po 1/2 kg z napisom PEKATETE.

Zobozdravnik dr. Lojz Kraigher sporoča, da bo sprejemal pri Sv. Luciji ob Soči za enkrat samo ob nedeljah.

Iz širokega sveta.

Iz Londona v Avstralijo.

Angleški letalec Bert Hinkler je na majhnem letalu odletel dne 7. februarja iz Londona. Namenil se je v Avstralijo. Bil je popolnoma sam. Za pot v Avstralijo je potreboval 16 dni. Prevozil je več kot 16.000 km. Dosedaj so letalci z močnejšimi motorji za isto pot potrebovali okrog 30 dni. Hinkler je torej dosegel lep uspeh.

Gledanje v temi.

Zadnjič smo poročali, da so iz Londona videli ljudi v New Yorku. Sedaj pa delajo v Londonu poskuse, kako omogočiti videnje v temi. Baje so poskusi uspeli. Stvari drže tajno, ker jih bodo porabili v armadi.

Dolgo življenje.

V Liskem na Poliskem je te dni umrl žid Nathan Leibfeld, star 125 let. Poročen je bil več kot sto let. Zapustil je vdovo, ki je stara 119 let in šest otrok. Najmlajši ima 80 let.

DNEVNE VESTI.

Kaj pa to?

Z Bovškega nam poročajo, da zahteva tamošnje fašistovsko vodstvo potom obč. načelnikov odstranitev vseh dvojezičnih napisov na gostilnah, trgovinah in drugih obratih. Tudi v notranjih prostorih se morajo vsi dvojezični napisi umakniti samo laškim. Opozorjamo prizadete, da je ta zahteva neopravičena, ker ne obstojajo nikaki tozadevni ukazi prefektore.

Osebna vest.

Idrijski dekan msgr. Arko je danes zapustil sanatorij sv. Justa v Gorici in se je vrnil v svojo ljubljeno Idrijo. Njegovo zdravstveno stanje se je znatno zboljšalo, vendar noga še ni docela ozdravila. Upamo in želimo prav iskreno, da bi se to v kratkem zgodilo.

G. dekan se po nas prav pristrčno zahvaljuje vsem, ki so ga v bolnišnici obiskovali ali se ga na katerikoli način spominjali.

Smrt.

Iz Livka nam pišejo: Iz Topolovega na Beneškem smo prejeli tužno vest o nenadni smrti č. g. Angela Pividorja, ki je začetkom meseca zapustil imenovano kaplanijo ter 10. februarja nastopil v vasi Muzzana na Furlanskem novo službo, bolj primerno njegovemu zdravju. Pokojni gospod je bil rojen l. 1891. v Čeneboli; služil je štiri leta pri vojaki v vojni, l. 1920. je bil pa posvečen v mašnika. Kaplanoval je dve leti v Torneano, pet let v Topolovem, 11 dni v Muzzani! Pogreb v Muzzani je bil jako veličasten, ob udeležbi cele fare ter

38 sobratov, ki ga večinoma niso nikdar videli.

Blagi duhovnik je bil zelo priljubljen tudi pri nas, ne samo ker smo videli, kako je skrbel za lepoto cerkve in petja v Topolovem, ampak tudi, ker je dostikrat prišel k nam pomagat, posebno še ob času bolezni našega č. g. kurata R. I. P.

»Jaselce«.

Kdor ima na razpolago marčno številko lanskega letnika »Jaselce«, je naprošen, da jo proti plačilu odstopi upravi »Jaselce«, Katoliška tiskarna, Vrh Placute 18, Gorica. Uprava to številko nujno rabi, zato prosimo.

Učiteljska vest.

Gdč. učiteljica L. Podbršček, doma iz Kanala, je premeščena iz Renč v Villa Vicentino.

Ljudsko gibanje v Gorici.

V mesecu januarju je bilo v Gorici 62 porok; rojstev je bilo 472, smrtnih slučajev 324, prirastek prebivalstva znaša tedaj 148 oseb.

Zdrav ukrep.

Ministrski svet je sklenil zakon, po katerem bodo uživale znatne davčne olajšave družine s številnimi otroci. Ker bodo teh davčnih olajšav, ki so gotovo zelo umestne in vse hvale vredne, deležne tudi številne slovenske družine, bomo o zadevi prihodnjič podrobneje poročali.

Petrolejski škandal v Ameriki.

Glavni ravnatelj petrolejske družbe Standard Oil Robert Stewart je bil te dni aretiran. Aretacijo je odredil senat. Sedaj pričakujejo nadaljnega razvoja dogodkov.

In na zborovanju v Ljubljani 17. 10. 1909. je na Krekov predlog 4000 mož iz vseh slovenskih dežel ustanovilo za vse dežele »Vseslovensko ljudsko stranko«. Tedaj je dejal: »Dokler ne bomo resnično združeni, naj vsaj naše politične stranke ne poznajo nobene deželne meje več!«

Krekov vzor je bila združena avstrijska Jugoslavija. To je vedno odkrito zahteval. Ko je l. 1916. videl, da vlada vedno bolj zatira Slované ter jih hoče docela pehniti v vse-nemško žrelo, je stopil, ko se je bolan mudil na Češkem v kopalnišču Podebrady, v stik s češkimi poslanci in se dogovoril z njimi o nadaljni taktiki, skupnem postopanju vseh avstrijskih Slovanov.

Sad tega dogovora so bile slavne deklaracije posamnih slovanskih, a tudi drugih avstrijskih narodov v zgodovinski seji državne zbornice na Dunaju dne 30. majnika 1917. V tej »Majski deklaraciji« so zahtevali z vso odločnostjo in neodjenljivostjo in nepreklicno za svoje zemlje samostojno državno telo. Avstrija bodi zvezna država svobodnih in enakopravnih narodnih držav. Za Jugoslovane je govoril dr. Korošec, zahtevajoč združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov. Vlada ni hotela o tem nič slišati. Vse se je razbilo ob nemški zagrizenosti, — dokler se ni ob nji razbilo tudi samo avstrijsko cesarstvo. Mladi, šibki, zadnji avstrijski cesar Karel I. je sicer

izdal 16. oktobra l. 1918. manifest in zagotovil, da se preosnuje Avstrija v zvezno državo enakopravnih narodov, a je bilo že prepozno. Polom Avstrije je že nastopal.

Dr. Krek je pa legel truden, zmučen, izmožgan do duše od silnega dela v grob 8. 10. 1917. in je gledal nadaljni razvoj stvari, a tudi sadove svojega duha, dela in ljubezni — z neba.

Krekovo delo na verskem in književnem polju.

V dušnem pastirstvu je deloval Krek le malo nad dve leti. Kot profesor v ljubljanskem semenišču je po svoje izvrstno izšolal bogoslovce, da so bili tudi v socialni in gospodarski vedi dobro podkovani in sposobni tudi za to, da so z vnmom izvrševali in širili med narodom njegovo delo.

Koderkoli je Krek nastopal, je nastopal vedno tudi kot duhovnik, bodi privatno, v društvi, na shodih ali v deželni in državni zbornici. Povsod je kazal svojo otroško ljubezen do Cerkev, jo zagovarjal, branil njene pravice in čast — tudi nasproti ministrom. Dokazoval je in sam se tudi vedno ravnal po tem, da je vsako, tudi javno delovanje, tudi politično in gospodarsko, neločljivo združeno z vero in 10 zapovedmi. Ob vsaki priliki je rad poudarjal potrebo verskega življenja.

(Dalje).

Dr. Jan. Ev. Krek.

1865—1917.

Za 10-letnico njegove smrti.

L. 1902. je bil sklican v Ljubljano velik ljudski tabor iz cele dežele, ki ga je pa vlada prepovedala. Dan poprej, 12. oktobra, pa je dr. Krek na Sv. Gori pri Gorici govoril 4000 ljudem.

Dr. Krekova zasluga je, da so prišli v kranjskem deželnem zboru Nemci, ki so bili do tedaj v večini, v nezatno manjšino ter se je od tedaj za Kranjsko silno veliko storilo.

Neustrašeno je v deželni zbornici kranjski napadel deželnega predsednika Heina, kazaje nanj: »Tam je naš Aman (sovražnik)« ter predlagal: »Deželni zbor obžaluje, da deželni predsednik baron Hein skoro brez izjeme govori samo nemško. Deželni odbor naj ne sprejema samonemških vlog.« Vsi Slovenci so glasovali za predlog. Čez dva dni je bil deželni zbor razpuščen. Pa tudi Hein je šel. Dr. Krek mu je v »Domoljubu« pisal v slovo: »Proti ljudstvu se ne more vladati!«

L. 1905. je dr. Krek predlagal, naj se katoliška stranka na Kranjskem proglasi za »Slovensko ljudsko stranko«.

Po tej spremembi so se ustanovile tudi na Koroškem, Štajerskem in Primorskem »Slovenske ljudske stranke«.

UTRINKI.

»Naš Čolnič«.

Prejeli smo februarско številko »Našega Čolniča«. Veseli smo je! Ivan Pregelj je v drugem poglavju »Božjih poti« opisal »Mater Marijo v snegovih«, nežno zgodbo o sinu, ki je k Mariji nad Avčami romal za očetovo in materino zdravje. — Bogomir Magajna priobčuje novelo »Gozdovnik«, Grušenjka pa konec Baarove povesti »Čudovite sanje«. Lojze Golobičeva »Izpo-ved« je globoka in pristrčna. Vmes so pesmi Venceslava Sejavca, mladega pesnika, ki obeta, da bo. Franc Rupnik razpravlja o domovini človeštva. Sledi krasen kulturno-zgodovinski oris Primoža Trubarja, početnika slovenskega slovstva. Urednik je napisal svojim prijateljem spodbudno pismo, polno jedrnih misli. V drobižu beremo o vojskah bodočnosti, o življenju po krščanskem svetu, o smrtni kosi v naših vrstah, kaj za šalo in za smeh. — »Naš Čolnič« stane letno 10 lir in se naroča pri upravi v Gorici. Via Mameli 5.

Za katoliške lajike kard. Faulhaber.

Dne 12. februarja je imel širom sveta slavno znani kard. Faulhaber znamenit govor o prvi papeževi okrožnici l. 1922. V največji cerkvi sv. Mihaela v Monakovem, ki je bila natlačeno polna vernikov, je kard. govoril o lajičnem apostolatu v katoliški akciji. Krasno je razložil prizor na galilejskem jezeru, ko je Simon Peter, prvi papež, rekel apostolom: »Ribe grem lovit.« Rečejo mu: »Gremo še mi s teboj.« Šli so torej in stopili v čoln. Ko so pa na povelje Jezusovo vrgli mrežo, je nisomogli več izvleči radi obilice rib. Iz tega bibličnega prizora je kard. razložil bistvo lajičnega apostolata, ki mora biti združen s hierarhijo. Socialni uspeh obstoji v organiziranem sodelovanju. Apostoli so imeli uspeh ne, ko so posamezno ribarili, temveč ko so skupno s Petrom vrgli mrežo. Tako mora biti celotna katoliška akcija združena z vso hierarhijo. V tej združitvi se kaže pravi verski značaj in apostolstva in daje delu pravo katoliško energijo, iz katere se rodi le katoliški optimizem. Sv. Oče je zaklical, odgovorimo mu tudi vsi: Peter s Teboj! — Iz tega govora je razvidno, kako upoštevajo povsod sodelovanje lajkov pri duhovskem apostolatu.

Proti razkošnosti pri pogrebih.

Kardinal-nadškof iz Bostona v Ameriki je v posebnem pastirskem listu povzdignil svoj glas proti razkošnosti pri pogrebih. »Ne spodobi se — je rekel — za kristjane, da uporabljajo dragocene rakve in spominke, ter razvijajo preveliko razkošje pri pogrebih, zlasti z nakupovanjem dragocenih venceh. Bolj se spodobijo za kristjana, da ob priliki pogrebov podpira dobrodelne namene, ki so določeni za podporo siromašnih in potrebnih in zadeve splošne cerkvene dobrodelnosti.« — Pogreb ne sme biti razkazovanje posvetnosti, temveč izraz prave verske žalosti ter pobuda, da se z dobrimi deli pomaga dušam rajnkih.

Za napredek cerkvene umetnosti.

Eden prvih veščakov v cerkveni umetnosti, umetniški konservator dr. France Stelè, je napisal v »Domu in svetu« (1928, str. 50) o našem rojaku slikarju Tonetu Kralju sledečo oceno:

»Toneta Kralja pa je to leto 1927. odločno postavilo v službo monumentalnega religioznega slikarstva. Spomladi je poslikal župno cerkev v Strugah na Dolenjskem, poleti župno cerkev v Volčah na Tolminskem, jeseni pa prezbitarij župne cerkve v Avberju na Krasu. Ta dela so pokazala njegov zmisel za

monumentalno kompozicijo, za smotreno namestitvev slik v danem arhitekturnem okviru in veliko gibčnost fantazije pri izbiri uporabljenih motivov. Formalno se čuti rapiden razvoj v smeri monumentalno idealiziranega realizma, ki nas doma doma dosega, iz polpreteklega dnevnega programa prevzeti shematični, pogosto tudi manirira-

Kaj je novega na deželi?

Renče.

Letošnji predpust je združil pri nas mnogo vrlih fantov in deklet v zakonski »obroč«. Ker imamo pa tako lepe dneve kot da bi bili v polju in v vinogradih in nam ostaja kaj malo časa za dopisovanje v liste. Za enkrat samo sporočamo, da smo imeli v soboto 18. t. m. mnogo porok. Poročili so se And. Krpan in Rud. Špacapan s sestrama Marusič iz Oslavja, Alojz Mozetič z Am. Peric iz Gradišča in drugi. Vsem novim poročencem želimo na tem mestu obilo sreče in zadovoljstva na novi poti! — Ker novim poročencem ugaja naša pesem in ker imamo mnogo dobrih pevcev, smo porabili priliko in zapeli zvečer pod oknom gg. Rud. Špacapana in And. Krpana par običajnih pesmi. Moram tudi omeniti, da je to pri nas v običaju. Niso se pa še niti dobro uravnali glasovi za drugo pesem, se je povabljen družba tam burašev iz Bilj, ki je delala gostom kratek čas, odstranila. Ne vemo pa, ali so se bali, da dobijo v času dveh pesmi, ko so bila vrata odprta »revmatizem« v noge ali so se sramovali naših običajev, naše pesmi, če tudi ni prihajala iz mladih in neizkušenih grl?

»Ljubitelji renških običajev.«

Osek.

Dne 18. febr. t. l. sta si obljubila zakonsko zvestobo v cerkvi sv. Petra v Vitovljah g. Franc Bovcon iz ugledne poslančeve hiše v Oseku in g.čna Angela Košuta iz Čekavca. Poročil ju je g. prof. F. Terčelj iz Gorice. Na predlog bivšega g. župana A. Košuta so zbrali obilni svatje 60 lir za Alojzijevišče v Gorici. Novoporočencema na mnoga in srečna leta!

Sedlo.

Kot slišimo se predvideva v našem okraju v teku leta več graditvenih del. Govori se kar o milijonskih svotah, pred vsem za pogodovanje in regulacijo raznih potokov in hudournikov, obljubljen je tudi od g. Čuša nameravana električna razsvetljava, obenem (na probudo g. Lazarja in g. Goriupa) tudi graditev velikega vodovoda za vasi: Sedlo = Homec = Podbela za nekaj pod polovico milijona lir. Ni nam sicer znan prav natančen znesek proračuna, a govoriča tako teče. Koliko je na tem resnici, bomo kmalu videli in o stvari ponovno poročali.

Pusta smo letos praznovali zelo slovesno. Imeli smo po odmoru šestih let v Sedlu kar dva plesa zaporedoma. Ker nimamo v Sedlu dovolj za poskoč zmožnih punc, so priskočile na pomoč poročene žene in tudi dekleta iz bližnjih vasi. Te je treba še posebej omeniti in pohvaliti radi krasnih oblek in cvetočih obrazov, ki so jih nudile številnim gledalcem. Plesalo se je kar na kontrat. Pa kako bi se ne, saj imamo dovolj lir, da ne vemo kam z njimi. Tudi poljubčki ali tako zvané zaušnice so se nekaterim delili, in sicer brezplačno, kar dela še večjo čast posebno vodstvu plesa in starejšim fantom. Da pa ne pobašajo Sedlani vse časti, bodi poveda-

ni ekspresionizem. Tone Kralj je še komaj na začetku pota, toda njegov razvoj ob teh nalogah nam je najlepši porok za velike zmožnosti, ki se nam obetajo za čas, ko bo njegov slog ob konkretnih nalogah bolj dozorel. Zadnji čas je že bil, da se je na obzorju naše cerkvene umetnosti pojavil umetnik, ki ima voljo in zmožnost za njene naloge. Dolgo že ni našel med nami noben umetnik v širokih plasteh ljudstva tako živahnega odmeva kakor on.«

no, da se je istočasno vlesalo tudi v Borjani Breginj in v Logjeh. Zato predlagam, naj se vsa čast in dobiček primerno razdeli, da ne ostane jaz strganega žepa in brez podplatov.

Ledine.

Predpust je minil. Žal da tudi pri nas ne brez škodljivega plesa in z njim združenega čezmernega popivanja. Da more biti vendar naše ljudstvo še tako nevedno, da se vdaja temu brezsmiselnemu veseljačenju, ki nam škoduje na vseh straneh. Prazne mošnje, težko glavo in še te in one slabe spomine nam zapušča to lahkomišelnost zapravljjanje. Kedaj bomo vendar prišli do pravega spoznanja. Vedno tožimo o pomanjkanju, a če sedaj pogledamo, kako se zapravlja denar, moramo reči, da nam še ni sile.

Mari bi naša mladina vzela v roko dobro knjigo ali časopis, koliko več koristi bi imela. Pa kaj če je mladina taka, saj so še starejši, o katerih bi človek mislil, da jih je življenje že izmodrilo. Tako ne sme več iti naprej! Postojmo in oglejmo se, kaj se godi okoli nas. Ali nas ne zadevajo nesreče ena hujša od druge? Ali smo že tako otrpnili, da jih ne čutimo? Pomislimo le, kaj bo z našimi otroci, ki ne bomo znali pravilno slovenski ne brati ne pisati, ako jih ne bomo doma naučili.

Sedaj, ko je nastopil rešni postni čas, se tudi mi zdramimo ter si prizadenimo naše delovanje vravnati na bolj pravilno pot.

Bukovo.

Pepelnično jutro smo proslavili z običajnim pretepom. Začeli smo na pustni torek s plesom pri Tonhu v vasi. Na plesu je bilo okrog štiri-deset fantov. Proti jutru so postajali glasovi harmonike vedno bolj izzivalni. Polagoma se je razvila bojna črta iz vasi proti Kojci, Bukovci so branili svoj ploh pred Vrhovci. Možje, ki so šli ob deveti k maši, so prišli med najhujši ogenj. Zadnji ranjenec je obležal celo v Orehku. V boju se je posebno odlikovala neka sekira pri napadu na bukovski konzolat.

Tukaj se je poročil 8. t. m. Jernej Abram, sin uglednega posestnika iz Zabš z Marijo Klavžar iz Zakriža. Tudi nevesta je iz spoštovane kmečke družine. Novoporočencema želimo mnogo sreče na potu novega življenja! — Dopis se je nekoliko zakasnel, ker sem mislil, da bo kako bolj spretno pero pri tej priliki primerno okraščilo nedostojneže, ki so motili veselo svatovsko razpoloženje. Ker se to ni zgodilo, bom molčal tudi jaz. Vprašam samo prizadete: ali vas ni nič sram, kdaj se boste streznili?

Lipa na Krasu.

Vesel dan je praznovala naša vasica minuli ponedeljek. Pripeljali smo namreč nove zvonove, katere smo vsi nestrpno in željno pričakovali. Na dveh z mlaji in vencem okrašenih vozovih so jih pripeljali iz postaje. Vsa vas je tekmovala, da bi bil sprejem kar najpristrčnejši; posebno so se izkazala dekleta, pa tudi mladeniči, ki so pozno v noč pletli več metrov dolge vence. De-

kleta so prišla v belih oblekah z velikimi šopki v rokah nasproti skorod Dornberga ter so delala špallir do Lipe ter celo pot veselo prepevala primerne pesmi. Pred vodom v vas je bil postavljen krasen slavolok, pri kojem je bila zbrana vsa vas z gosp. podeštatom iz Temnice na čelu. Ko so vozovi z zvonovi pod vodstvom g. upravitelja, župnika iz Škrbine, dospeli do vasi, je najprej pozdravil g. podeštat, za njim je pa imel g. župnik lep nagovor, v katerem je orisal velik pomen zvonov ter se zahvalil za lep sprejem. Nato so zvonove peljali pred cerkev, kjer so jih spravili na varno. Z zahvalno pesmijo se je ta lepa slovesnost končala. Zdaj čakamo le še dneva, ko se bodo lahko blagoslovili ter po dolgem času zopet oglašili z zvonika.

(Zakasnelo.) Dne 6. t. m. je zadela spoštovano tukajšnjo družino g. Leopolda Rogelja težka nesreča. Nenadoma je nemila smrt iztrgala iz njene srede 15 letnega Stankota, pridnega, veselega in vedno zdravega dečka. Stanko je še dan prej, v nedeljo 5. t. m., služil pri sv. maši. Koj po maši ga je napadel močan glavobol, nato pa krči v glavi in po telesu. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je nesrečni Stanko že drugi dan zdihnil. Naj mu bo lahka domača gruda, družino pa naj tolaži ljubi Bog!

Ajdovščina.

Že par let sem želijo naši tovarniški delavci, da bi na praznik sv. Jožefa v postu delo v tovarni počivalo, kakor se je zgodilo lani v Podgori. Res je, da ta zapovedani cerkveni praznik ni bil od države priznan, vendar je bil sv. Jožef proglašen pred leti za varuha ali patrona naše goriške dežele in je torej upravičen vzrok, da tudi zanašprej dežela praznuje kot praznik dan sv. Jožefa. Razen tega je bil sv. Jožef delavec in bi bil ta dan nekak delavski praznik. Zato upamo, da bo vodstvo predilnice kakor lani za Podgoro tako letos tudi za Ajdovščino dovolilo praznovanje sv. Jožefa 19. marca.

Idrijske novice.

Poroka.

V ponedeljek 20. t. m. je naš do bri in tako priljubljeni msg. in dekan Arko podelil zakrament sv. zakona ženinu Antonu Rejicu in nevesti Mariji Gruden iz Idrije v domači kapelici pri sv. Justu v Gorici. Oba sta iz zglednih naših družin. Ljubezen do našega msg. Arkota ju je privedla v Gorico. Msgr., Više ne veste, kako idrijska srca gore za Vas in za Vaše zdravje. Bog nam daj takih božjih služabnikov in veseli bomo, pravijo Idričanje. Še bolj pa nas veseli, ko slišimo, da bo naš msg. kmalu ozdravel. Bog ga nam daj kmalu nazaj v naše mesto in pa popolnoma zdravega!

Gospodarstvo.

Regulacija Vipave.

Iz Vipavske doline nam pišejo: Splošna želja prizadetih vipavskih občin je, da bi se reka Vipava z njenimi pritoki kmalu regulirala. Že pred vojno se je oblastvo zanimalo za to vprašanje in je napravilo podrobne načrte. Samo vojna je bila preprečila izvršitev načrtov. Pred par leti se je bil kmetijski urad v Ajdovščini lotil tega vprašanja in so bili zopet razpoloženi načrti v občinskih pisarnah. Od merodajne strani se je govorilo, da je potrebna svota 3 milijonov lir, določena za to delo, že naložena v Gorici pri banki; mislilo se je, da se bo delo vsaj lani pričelo, a zdi se, da se je stvar nekje zavorila in ne

gre naprej, čeprav je delo nujno in potrebno. Leto za letom nam voda poplavlja in odnaša zemljo. V starih pokrajinah se vrši žitna bitka, skuša se dobiti več rodovitne zemlje za prehrano ljudstva, a tukaj gre toliko dobre zemlje pod zlo. Država bi bila kmalu na dobičku, ker bi se zemlja zboljšala. Obenem bi dobilo delo pri regulaciji mnogo brezposelnih in ubožnih ljudi, ki morajo iti po svetu. Vsled tega prosimo merodajna oblastva, zlasti kmetijski urad v Ajdovščini in gg. občinske načelnike, zlasti g. podestata iz Vipave in Ajdovščine, da izpeljejo delo, ki so ga bili načeli in pripravili prejšnji župani v korist ljudstva in države.

Koliko krvi imajo živali?

Nimajo vse živali isto količino krvi z ozirom na njihovo težo. V splošnem pa imajo suhe živali razmeroma mnogo več krvi, kot debele. V odstotkih teže telesa imajo krvi: pes 5.9%, konj 5.5%, prešič 3.8%, koza in ovca 4.1%, govedo 3.4%, kunec 3.2%, mačka 3%, ptiči in kokosi 2 do 2.5%.

Širite „Goriško Stražo“

Valuta.			
Dne 27. februarja si dobil:			
za 100 franc. frankov	74 10	do	74.40 Lir
za 100 belg. frankov	261.—	do	265.— "
za 100 švic. frankov	362.50	do	364.50 "
za 100 češ.-slov. kron	55.85	do	56.— "
za 100 dinarjev	33.12	do	33.42 "
za 1 šterling	91 96	do	92.16 "
za 1 dolar	18.84	do	18.90 "
Novci po 20 frankov	72.—	do	74.— "
za 100 avst. šilingov	264.—	do	272.— "

Benečijske obveznice
dne 29. februarja 1928: 76.50.

Darovi.

Za »Alojzijevišče«: Na poslovilnem večeru g. učit. Ivančiča nabrali fantje iz Ladri 25 L. — Iskrena hvala!

Za »Slovensko sirotišče«: P. n. K. P. in B. P. 30 L, preplačila za Nova pota 50 L. — Srčna hvala!

Listnica uredništva.

B. F., Št. P.: Zadeva je že zastarela in nekoliko nevarna, zato ne moremo priobčiti. Zdravi!

Fant F. M., Čekavec: Ker ni podpisal, roma v koš. Oglasite se še in podpišite se s polnim imenom. Pozdrav!

A. H., Srpenica: Preveč malenkostno in osebno, zato ne spada v list. Saj jo je itak zadela kazen.

A. B., Srpenica: Ni potreba!

Zahvala.

Ob priliki bridke izgube našega preljubega sina

Stankota Rogelja

katerega je kruta bolezen nepričakovano v najlepši dobi življenja preselila v boljše življenje, se tem potom najpriscnejše zahvaljujemo vsem onim, ki so nam v teh bridkih urah stali ob strani, ter nam pomagali lajšati bol. Predvsem čutimo dolžnost zahvale preč. g. župniku iz Škrbine za tolažljive obiske in bodrila, nadalje g. obč. načelniku iz Temnice za častno spremstvo, domačim pevkam ter bližnjim in daljnim sorodnikom in znancem, ter domačinom, ki so v tako obilnem številu spremili rajnega k večnemu počitku. Bog vsem stotero povrni!

Lipa pri Komnu, dne 26. 2. 1928.

Leopold in Jožefa, starši - Zdravko, Marija, Danica, Idka, Milan, bratje in sestre.

Brivnica And. Rojic se priporoča,
Via Seminario, št. 2 Gorica.

VABILO

k rednemu občnemu zboru

»Krščanskega gospodarskega društva, r. z. z. o. z. v Idriji, ki se bo vršil dne 4. marca ob 1. uri popoldne v društvenih prostorih št. 66, s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zбора.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za poslovno leto 1927.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Poročilo o novem posestvu.
7. Slučajnosti.

Odbor.

Opomba: Vstop je dovoljen samo onim članom, ki se skažejo s člansko knjižico. Občni zbor sklepna veljavno, ako je navzočih najmanj deseti del članov. Ako bi tega ne bilo, se bo vršil čez pol ure na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki more veljavno sklepati brez ozira na število navzočih združnikov.

Kmečka posojilnica v Sv. Križu pri Ajdovščini vabi na

OBČNI ZBOR,

ki se bo po pravilih vršil dne 11. marca 1928 ob 4. uri popoldne v posojilnični hiši. Pol ure kasneje bi bil občni zbor sklepčen ob vsakem številu udeležencev. Odbor.

OBČNI ZBOR

»Slovenskega sirotišča«

bo dne 8. marca t. l. ob 10. uri v Gorici, Via Ponte Isonzo 28.

Dnevni red:

1. Potrjeno računov.
2. Prememba pravil.
3. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Kmečka posojilnica v Črničah naznanja, da da v najem v svoji hiši v Črničah v sredi vasi ob glavni cesti stanovanje za eno družino obstoječe iz veže, kuhinje, spalne sobe in shrambe. Zraven sta še dve sobi, v pritličju z nadstropjem; poleg tega sta dve lopi, en prostor uporaben za kršnokoli obrt z uporabo dvorišča in zraven tega je še velika obzidana brajda, v kateri je vrt, njiva, travnik in sadovnjak. Najraje bi se dalo vse skupaj enemu najemniku, kateri bi lahko oddal sebi neuporabne prostore v podnajem. Natančnejša pojasnila se dobijo pri Ivanu Kosovelu, Črniče št. 70, ali pa Alojziju Lojku, Črniče št. 42.

Prašiče izvrstne pasme pripeljem v nedeljo dne 4. marca t. l. na se menj v Tolminu. V teku 12 mesecev reditve so dosegli težo 200 kg; mati letošnje dojilke je imela špeha 130 kg. — Rejc Ciril.

Podpisano oskrbnništvo ima na razpolago vedno sveža jajca od čistokrvne pasme »Livornese bianca«, istotako razpolaga tudi z jajci boljših pasem gosi in rac. Ravno tako tudi s piščeti različne starosti gori omenjene pasme po zmernih cenah. — Oskrbništvo graščine barona Teuffenbach, Vipolže v Brdih.

Iščem zmožnega trgovskega pomočnika za manufakturno trgovino z znanjem slovenskega jezika. Naslov pove uprava »Gor. Straže«.

Zdravnik
za zobe in usta
Dr. LOJZ KRAIGHER
sprejema v GORICI
Piazza della Vittoria št. 20
in v svoji podružnici
pri SV. LUCIJI št. 35

Ortopedični zavod A. ZECCHI
TURIN - Via Roma 31, I. nadstr. - TURIN

Aparat Zecchi preprečuje napredovanje

KILE

Gospod ZECCHI!

Resnici na ljubo moram izjaviti, da mi je aparat, ki ste mi ga poslali, popolnoma ozdravil kilo, na kateri sem trpela več let. Vsa druga sredstva so bila brezupna.

Pooblaščam Vas, gospod ZECCHI, da porabite moje pismo in mojo sliko v katerikoli namen.

D'ALPAOS SALUTE, Garna D'Alpago (Belluno)

V a ž n o! Vsled mnogih popraševanj naznanjamo, da bo dajal ortopedik ZECCHI osebno vsa pojasnila:

GORICA: sreda 14. in četrtek 15. marca, Hotel „Angelo d'oro“

VIDEM: nedelja 18. marca, Albergo „Italia“

PALMANOVA: ponedeljek 19. marca, Albergo „Rosa d'oro“

ČREŠNJEVA DEBLA

kupi

Fr. Valič, strojno mizarstvo,
Ajdovščina ex Lokar.

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafo, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiološki kabinet je odprt:
v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni)
v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredah in petkih ob pop. urah).

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

„ŠIJATIKE“

(Trganje v kolku)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. — Sprejema od 10-12 in od 15-17.

PRSNE BOLEZNI

(Zdravljenje prsne votline)

REVMATIČNE BOLEZNI

Dott. A. Mazzocca

Cividale — Via Carlo Alberto 8

Kabinet za žarke X, diatermijo, za zdravljenje z ultravioletnimi žarki, termolux in microscopia.

Sprejema vse delavnike od 10-14.

V ŠOLI

je otrok daleč od vašega nadzorstva in lahko oboli na glistah, ki so nevarne črevesne zajedavke.

V vsakem takem slučaju dajte vašim otrokom ČOKOLADNI BONBON ARRIBA PROTI GLISTAM, ki takoj in gotovo uniči vse gliste.

V zelenih zavrtkih po L. 1.—
Prodaja se v vseh lekarnah.

CARRIBA

ČOKOLADNI BONBON PROTI GLISTAM

VA MORJU, V HRIBIH IN NA LETOVIŠČU IMEJTE VEDNO NA RAZPOLAGO „ARRIBO“ ZA ZDRAVJE VAŠIH OTROK.

Zahtevajte pri vašem lekarnarju!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica

Din. 50,000.000

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 10,000.000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaška Slatina.

Vloge na knjižice po 4 %.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.